

Enintään 6 tehtävään saa vastata. Tehtävät arvostellaan pistein 0–6, paitsi muita vaativammat, +:lla merkityt jokeritehtävät, jotka arvostellaan pistein 0–9. Moniosaisissa, esimerkiksi a-, b- ja c-kohdan sisältävissä tehtävissä voidaan erikseen ilmoittaa eri alakohtien enimmäispistemäärät.

1. Selvitä Raamatun ja Koraanin eroja.
2. Anglikaanisen kirkon synty, erityispiirteet ja nykyinen asema
3. Miten armo, ansio ja lahja liittyvät toisiinsa kristillisessä opissa?
4. Selitä oheisen Bernt Notken alttaritaulun uskonnollista sisältöä.

Johannesalttarin osa
Pyhän Annan kirkko,
Lyypekki

5. Miksi a) Johannes (Juhana) Gezelius vanhempi, b) Anders (Antti) Chydenius ja c) Lars Levi Laestadius ovat merkittäviä Suomen kirkkohistoriassa?
6. Eräässä Vanhan testamentin apokryfikirjassa, Sirakin kirjassa, on laaja Israelin historian kuvaus, jossa kerrotaan useasta merkkihenkilöstä. Hyödynnä seuraavia Sirakin kirjan kuvauksia ja kerro lyhyesti, mihin Vanhan testamentin kuvaamiin tapahtumiin henkilöt liittyvät.

"Nooa havaittiin täydelliseksi ja oikeamieliseksi. Vihan aikana hän oli ihmiskunnan säilymisen tae. Hänen ansiostaan siitä jäi joitakin jäljelle maan päälle - -." (44:17)

"Joosua, Nunin poika, oli urhea soturi - -. Niin kuin nimikin kertoo, hänestä tuli Herran valittujen suuri vapauttaja. Hän kosti vihollisille, jotka hyökkäsivät heitä vastaan, ja jakoi Israelin kansalle sen perintömaan." (46:1)

"Suuri on myös Nehemian muisto! Hän rakensi ennalleen raunioituneet muurimme, pani paikoilleen portit ja teljet ja saattoi asuinpaikkamme entiselleen." (49:13)

7. Uusimmassa tutkimuksessa on kritisoitu ajatusta hindulaisuudesta yhtenä uskontona. Pohdi syitä tähän arvioimalla oheisia tekstejä.

*"Niin kuin seitti, jonka hämähäkki luo,
niin kuin kasvi, joka nousee maasta,
niin kuin hius, joka kasvaa päästä,
niin on kaikki lähtöisin yhdestä ainoasta."*
Mundaka (1,1,7)

"Oi ihminen, hylkää monien riittien suorittaminen, ja dogmit ja opit, jotka ovat vääriä, ne tuovat vain huolta, murhetta ja vihaa, täynnä luottamusta ja rakkautta syleile sinä vain Raman jalkoja – näin sanoo Tulsi Das."

Tulsi Das, *Ramcarit Manas* (III)

"Tässä elämänvaiheessa miehen täytyy säännöllisesti sitoutua päivittäiseen ja henkilökohtaiseen Vedojen opiskeluun, sekä myös rituaaleihin jumalille. Sillä mies, joka huolellisesti sitoutuu jumalille tehtäviin rituaaleihin, ylläpitää koko universumia, liikkuvaa ja liikkumatonta."

Manun laki (3,75)

8. Kirkon perustehtäviin on aina kuulunut diakonia. Suomessa kirkko on kantanut päävastuun sosiaalisen hädän lievittämisessä aina 1800-luvun jälkimmäiselle puoliskolle asti. Tämän jälkeen yhteiskunta osallistui voimakkaammin sosiaalisen vastuun kantamiseen. Miten diakoninen vastuu toteutuu nykyään? Käytä hyväksesi alla olevia tutkimustuloksia.

”Lopuksi on todettava, että kuva diakonian taloudellisesta avusta ja viimesijaisen sosiaaliturvan aukoista on tämän tutkimuksen perusteella osoittanut sen, että diakoniatyö voidaan nähdä viimeisenä luukkuna, josta ihmiset ovat hakeneet apua taloudelliseen hätäänsä. Kun taloudellinen apu nähdään kokonaisuutena, eli kun siihen sisältyvät aineellinen, henkinen ja hengellinen avustaminen, voidaan sen todeta olevan hyvinvointijärjestelmää paikkaavaa ja täydentävää.”

”Viimesijaiseen sosiaaliturvaan kuuluvina etuuksina on tutkimuksen yhteydessä käsitelty toimeentulotukea, asumistukea ja työmarkkinatukea. Viimesijaiseen sosiaaliturvaan kuuluvat etuudet ovat tarveharkintaisia etuuksia eli sellaisia, joissa etuuden myöntäminen katsotaan asiakaskohtaisesti tulotason, varallisuuden ja perheen koon mukaan.”

*Elina Juntunen, Henrietta Grönlund ja Heikki Hiilamo, Viimeisellä luukulla:
Tutkimus viimesijaisen sosiaaliturvan aukoista ja diakoniatyön kohdentumisesta (2006)*

- +9. Kirkkovuosi, sen sisältö ja merkitys uskonnollisessa ja yhteiskunnallisessa elämässä
- +10. Askeettinen perinne maailmanuskonnoissa. Tarkastele kysymystä kolmen maailmanuskonnon näkökulmasta.